

ՀԵՐԱՆԻ

«Երևան», Չորրորդ խմբիկ
աշխարհի ուղևոր Քաղաք,
գր. կենտրոնական կրթության
հանձնարարական կազմակերպություն

ՀԵՐԱՆԻ
ՆՈՒՄԵՐՈՒՅՑՑՅԱԿ

№ 10 ՀԱՅԿԱՆՍՏԱՆԻ ԵՎ ԱՐՄԵՆԻԱՆ ԿՐԹԱՆՈՒՅՑՑՅԱԿԻ ՀԱՅԿԱՆՍՏԱՆԻ ԿՐԹԱՆՈՒՅՑՑՅԱԿԻ ԿԱԶՄԵՆԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ 1960

572
1960

ი. კობინაძე

ნახატი ირაკლი პალივილიძის

თხუთმეტი წლის წინათ იაპონიის ქალაქ ხიროსიმაში ატომური ყუმბარა ჩამოაგდეს. უამრავი ხალხი იმსვერბლა ყუმბარამ. ცოცხლად ვადარჩენილებში კი ათასობით აღიანი დაავადდა სხივური ავადმყოფობით. ავად ვახდა სამი წლის სასაკი სადაკოც.

სასაკი სადაკოს უნდოდა თავისი ტოლებივით ვერბინა და ვთამაშა, ეცქირა მზისა და ღრუბლებისათვის, ესწავლა სკოლაში. აბა, რა იცოდა ვოგონამ, რომ უეყურნებელი სენი შეეყარა, რომ რადიოაქტიური სხივები თანდათან მოუსწრაფებდნენ სიცოცხლეს. სასაკი სადაკო დღითი დღე სუსტდებოდა, ბოლოს საავადმყოფოში დაწვიწეს. ვადიოდა წლები, აქ იზრდებოდა ვოგონა, მაგრამ ავადმყოფობაც თანდათან ურთულდებოდა.

პატარა სასაკი სადაკოს აღრე მოუხდა სიკვდილზე ფიქრი. საშინელმა სენმა მიჯაჭვა ლოგინს, ჩაუშხამა ბავშვობა. საოცარი სევდით იმზირებოდნენ მისი თვალები. მრავალი წელი იწვა სასაკი და ფიქრობდა თავის ავადმყოფობაზე.

ვალთ წელი იწვა სასაკი და ფიქრობდა თავის ავადმყოფობაზე.

ერთხელ ვოგონას დაესიზმრა, რომ თუ ქალაქისაგან ათას პატარა წეროს ვაკეთებეს, უსათუოდ კარვად ვახდებდა. იაპონელების რწმენით წეროებს ბედნიერება მოაქვთ აღამიანისათვის. სასაკიმ დაიჯერა, წეროები ვადამარჩენენო, და დაიწყო ქალაქის პატარა წეროების ვაკეთება.

დილიდან საღამომდე მუშაობდა საწოლზე მიკრული ვოგონა და ექვსას ორმოცი წერო ვაკეთა. ჩქარობდა, უხდოდა დანარჩენებიც მალე მოესწრო, მაგრამ მალ-ღონე გამოვლითა.

ეს ამბავი იაპონელმა ბავშვებმა ვაიგეს, და აი, საავადმყოფოში ყოველდღე მოდით და ქალაქის წეროებით სავსე ამანათები. ახლა სასაკის უკვე ორას ორმოცი ათასი წერო ჰქონდა ახსმული, მაგრამ ქალაქის ჩიტები ამ საშინელ სენს აბა როგორ მოერეოდნენ?

სასაკის ვერც ექიმებმა უშველეს და ცამეტი წლის გოგონა სიცოცხლეს გამოვსალმა.

როცა იაპონელმა ბიჭუნებმა და გოგონებმა სასაკი სადაკოს გარდაცვალება შეიტყვეს, გადაწყვიტეს ატომური ყუმბართი დაღუპული ბავშვებისათვის ძეგლი აეგოთ და ფულის შეგროვებას შეუდგნენ. ბავშვებს უფროსებიც დაეხმარნენ.

ახლა შუაგულ ხიროსიმაში, იმ ადგილას, სადაც ატომური ყუმბარა ჩამოვარდა, აღმართულია ძეგლი: გამზადი გოგონა ხელებს უწვდის გაფრენილ წეროს, ხელებს უწვდის ბედნიერებას, სიცოცხლეს, რომელიც ატომურმა ყუმბარამ წაართვა. ძეგლის ქვეშ კი სასაკი სადაკოს საფლავის ქვა დევს. იაპონიის ყოველი კუთხიდან, ქალაქებიდან და სოფლებიდან მოდიან ბავშვები და მოაქვთ ძეგლთან ასობით ქალაქის წერო: დიდი და პატარა, თეთრი და შავი, ლურჯი, ვერცხლისფერი და ოქროსფერი. ძაფზე ასხმული ქალაქის წეროები ამშვენებენ ძეგლს ყოველი მხრიდან. იმას, ვინც თავის წეროებს მოიტანს, შეუძლია საჩუქრად წაიღოს სასაკის რამდენიმე პატარა წერო. იაპონიაში ეს უკვე ჩვეულებად გადაიქცა.

სასაკი სადაკოს ერთი ასეთი პატარა, ნაზი წერო, ოქროსფერი ქალაქისაგან გაკეთებული, მეც ენახე. — ამას წინათ იაპონიიდან საბჭოთა დელეგაციამ ჩამოიტანა მოსკოვში. ახლა ხშირად ვფიქრობ სასაკი სადაკოზე. რომელსაც „პატარა წერო“ შევარქვი. ნურც თქვენ დაივიწყებთ მას.

და როცა პატარა სასაკის მოიგონებთ, ისიც არ დაივიწყათ. რომ ყველაზე დიდი საქმე ხალხთა მშვიდობისათვის ბრძოლაა.

თარგმნა ვ. ვიორგანოვი

აი, დახედეთ ამ ფოტოსურათს, ეს თურნალ
„ნაკადული“ უდა არის.

ძველად ამ თურნალს კითხულობდნენ კარ-
თველი ბავშვები ისევე, როგორც თქვენ კითხუ-
ლობთ ახლა თურნალ „დილას“. ბავშვებს
ძალიან უყვარდათ „ნაკადული“ და მოუთმენლად
ელოდნენ ყოველ ნომერს,—ახალსა და ხაინტე-
რისოს რას გვიამბობსო. ეს თურნალი დააარსა
ცნობილმა ხაზოგადო მოღვაწემ მარიამ დე-
მურიამ, მას ძალიან უყვარდა ბავშვები და
თავდადებით ზრუნავდა მათზე. წელს შესრულდა
მარიამ დემურიას დაბადების ასი წელი.

გუტნიკი

მასწავლებელი

ანა ხახუაშვილი (მეუბიძე)

შალიკომ ეზოში ორი სკამი გამოიტანა,
თავისი ჰატარბ და ერთ-ერთ სკამზე ჩამოსა-
კუნა.

მეორე სკამზე ქალღაღდის ნაფსრეწები
გადაუძალა და ეუბნება:

— შენ მოწაფე იუავი და მე კი მას-
წავლებელი. აბა, წაიკითხე აქ რა სწერია...
უუურე, უუურე!

— რა სწერია და ღედა რომ ბაზარში
წავა, მე ვაშლებს მომიტანს!

— აი, ამაზე რაღა სწერია?

— მერე იმ ვაშლებს სულ მე ჩავიდებ
ჯიბეში და უბესაც კავიყვებ!

— ჰო, შენი თავის მშემ, შენ ჩაიწეობ,
დიხს მე, მე კი არ მინდა?— გულმოსულად
ეუბნება მასწავლებელი.

— შენ რომ წუსეღ გეპინა, მამამ ეურ-
ძენი მოიტანა, მე ბევრი ვკამე, პლიერ ბევრი
და შენი წილი რომ შეინახეს, ისიც ჩუმიდ
მოვიპარე და შეეკამე. ვაშლებსაც ღედა სულ
მე მომცემს...

ნახატები გ. თოთიბაძისა

— ჰო, დიხს; შენ რა წითელი კოჭი
ხარ? აბა, კიდევ ხელი გიხლია, ისეთი ჩაგ-
ცხო, რომ...

აქ მასწავლებელმა თავის მოსწავლეს
კბი მუშტი მოუღერა.

მოწაფემ იუკადრისა, შუბლი შეიკუმუნა
და ტუჩებამრეხილმა ჯიბრით უბასუნა:

— შენ რომ ქუჩაში დარბიხარ, დედა
მე უოველთვის ან ბუბლიკს მიუიღის სოლმე,
ან მსხალსა, და შენ კი ვერე ბრძანდები.

მასწავლებელმა ქალღმების ნაფხრეწები
გაჯავრებით წამოკრიფა, თავის ჰატარა დას
ერთი კბი მუჯღუგუნი უთავაზა და დიდად
ამხედრებული დედისაკენ მუქარით გაუქანა.

გოგონამ ჰირი დააღო, დიდი ხმით დაი-
ღრიალა და თან კარებისაკენ ჰქეცა დაიწყო.

მან კარგად იცოდა, რომ სასადილო
კარნადაში ერთი დიდი მსხალი კიდევ იურ
შენახული და იმის გამოცინცვლის საბუთიც
იხოვა. როგორც ჰატარას, დედა უწინ იმას
მიუფერებოდა, მერე ჰუმად იმ მსხალსაც შეს-
თავაზებდა და იმისი მოჩსუბარი მასწავლე-
ბელი კი ისევ სახამშრალი დარჩებოდა.

(„ნაკადული“-დან)

პერსხლის სიბლარა

მამა უმამადა

დავჩეკე წვრილი ბარტუები,
დამეზრდებიან ძაღვო;
იფრენენ, იჭიკჭიკებენ
ლაღად დღესა თუ სვადღეო.

კატავ, შე ამოსავლებო,
ცოტა ხანს დამაცაღეო!..
რა გინდა? რას მკნარები?
დედა ვარ, შემობრადეო!
(„ნაკადული“)

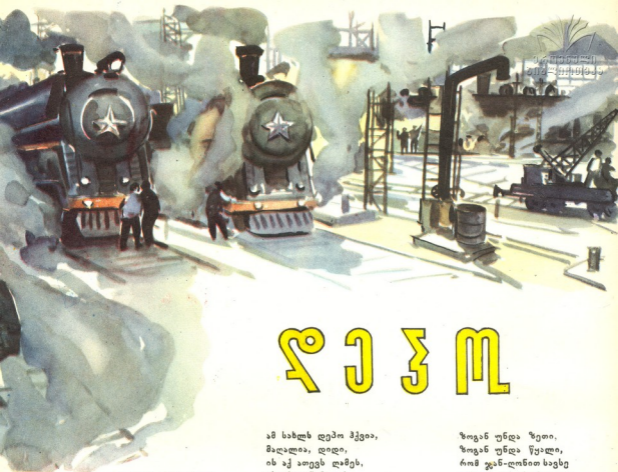
რეხესი

60

5

(„ნაკადული“)

პასაჟანგ გორბანელი

ღ ე ჯ ო

ბ ან აღრიან მოდის,
 ხან ბრუნდება გვიან.
 ნეტავ, ხალ მუშაობს
 ჩვენი ხანდრო ძია?
 როცა ერთხელ ბაღში
 იჯდა მარტოლ-მარტო,
 თუ რას ნიშნავს ღებო,
 ვკითხე ძია სანდროს.
 გაიცინა, თავზე
 გადამისვა ხელი;
 — ახლოს მოდი, გეტყვი,
 ეგ არ არის ძნელი;
 როგორც ყველა მერცხალს
 აქვს თავისი ბუდე,
 შორს რომ იყოს მაინც;
 უნდა დაუბრუნდეს, —
 ორთქლნავალიც ასე
 შინ ბრუნდება ბოლოს,
 აქ ისვენებს იგი
 თავისუფლად მხოლოდ.

ამ სახლს ღებო ჰქვია,
 მაღალია, დიდი,
 ის აქ ათევს ღამეს,
 ის აქედან მიდის.
 შორს გადაჰყავს მგზავრი,
 შორს გადააქვს ტვირთი,
 დღე არის თუ ღამე
 გრიგალივით მიჰქრის.
 ღებოს ჰერქვეშ მოსულს
 ზრუნვას არ აკლებენ,
 ისტატები ზშირად
 მასთან ტრიალებენ;
 ვახინჯავენ ბორბლებს,
 ხრახნებს, ქვაბს და ღუმელს.
 თუკი რამე ხტოვია,
 უწყამებენ თურმე!

ზოგან უნდა ზეთი,
 ზოგან უნდა წყალი,
 რომ ჯან-ღონით სავსე
 გახდეს ორთქლნავალი.
 ღებოს სტოვებს, მიდის,
 ველს გუგუნით იპყრობს,
 უბრუნდება ღებოს —
 ხადაც უნდა იყოს.
 როგორც ადამიანს
 აქვს თავისი ბინა,
 ამ ბინაში ცხოვრობს,
 ისვენებს და სძინავს.

ნახატი თანინო სოსონიძისა

კანსკვლავები

„ბელა“

ხომ წაგიკითხავთ ზღაპრები მტრინავი ბაღინების, ბუმბურაბი ღვეების ან ჯადოსნების შესახებ. მაგრამ ის რაც წელს, 19 აგვისტოს მოხდა, ვერცერთ ზღაპარში ვერ ამოიკითხავთ.

ორი პატარა ფინია „სტრეკა“ და „ბელკა“ საჭაერო რაკეტულ ხომალდში ჩასვეს და კოსმოსში გააფრინეს. საბჭოთა საჭაერო ხომალდის სიჩქარე საათში 28.000 კილომეტრს უდრიდა. ორივე ძალი ვრთ კაბინაში მოათავსეს და ერთმანეთისაგან გამყოფი იყვნენ გამჭვირვად ტიხრით ისე, რომ ერთმანეთს უკუხეობდნენ. ხომალდზე იყო სატელევიზიო დანადგარი, რომელიც ედამიწაზე გადმოსცემდა სურათებს, თუ რა მდგომარეობაში იმყოფებოდნენ ძაღლები. „ბელკამ“ ერთხელ ყუფაჟი კი დაიწყო, მადაც მოუვიდა. აი, ავტომატურად გაიღო საკმდის შესანახი საკანი და ძაღლებმა პირველი საუბრე ედამიწიდან 320 კილომეტრის სიმაღლეზე მიირთვეს.

საჭაერო ხომალდმა ედამიწიდან 17-ჯერ რომ შემოუარა, რადიოთი გასცეს განკარ-

„სტრელკა“

იმყოფებოდა ვირთაგვეები და თეთრი თავგვეები, ბუმბები, ზოგიერთი მცენარის თესლი. სოკოები მეცნიერებს აინტერესებდათ. თუ რაგორ აიტანდნენ ისინი საჭაერო მგზავრობას.

კოსმოსური ხომალდის გაშვება და ძაღლების ედამიწაზე უვნებლად დაბრუნება იმის მარჯვენაბელია, რომ სულ მალე ადამიანი დაიპყრობს სამყაროს და გაფრინდება მთვარესა და სხვა ვარსკვლავებზე.

გუნდური მოხალისე

სურათი მხატვარი

ერთდღე ზარე დღითი იყრე ამგვარი-
ვო, ზოგჯერ ახგნია ზამს ირალი: ეპი,
საქუნი, მადამი, ხელეულია და დამლა
ეზობი იმტეობი, ხს თოყეს აყობდა.
ერთი ჯეე გვეყვარება.

ხელეულს რაცხე სანგროს ეპო-
დესი, წამობე, ზერხეის ამინდ კახე ლ-
ინინი და ზარეს წინ ეპობება. რიყ
კაცობეული ხს თოყე დანახი, ხელი
დარტეა:

— ეს თოყე ხესი არი, ზარე!

— ჩგი ამდევ მდლი, საიყე ტ-
ნისისი, ზარი დამანე და ზერე კატე-
ზენ ხომ ზარისი ზევი ახგნია ზამს, რახე
ბერევი, ეპეიყონებო.

სარტე- ლამა მდამი

სანგრო ასე მოხლელი ახსნებოს არ
ყოფელი, ზარი დამინი და ფიყეუკიი ის-
ეზმა. ხელ დიდ დეკებს იყრდა: მალე
მოყრეს!

დამლა, ეზობი ზარეს ეპრებო საყ-
ნი კოკო-პიჭეი ბერეხილევინ.

სანგრომე ზარინი კახე, ფიტეს ე-
დინი, არ დეკორე, და კოკო-პიჭეს ზე-
ყრდა.

— ზამს სანგრომე უხე წამეხინი!
თქვენ ეყნობი, ზერემ ზე მინახეს თარი
დობი, ზამს ვეზუბი, თარი სხელი და ვე-
ლე-

— ეპობხელი კი არი, ზე უხე ზე-
ტე: კო-ხელი კობხელი იყო, კობხელი თი,
ახელი რტეხი აქეს, ახელი ეხეი. უე, ზამ-
ხელი ზეველი—ინი არ იტეხე სანგრო.

ბეჭეხე ისე ზარინი იტეხეს. მთ
კარტე იფორენ, რომ კობელი ფრანველი
ყო.

— კობელი ფრანველი, ზარე—
ეპობხობე დევეხეული სანგრო.

— ფრანველი, ზევი, ფრანველი!

— თი, ფრანველი ყოფელი ზარემ
ველიფერი იყეს... ზე სხე რადე უხე
ზეველი...

ამ დობარებო რომ იყენეს, ზარეს ლ-
ტეხი დევედი და თარინი ზარტე. მდლიან
ეპობრე, სანგროსეკან ხელს იქვედი და
მდლი-მდლი ბერედი.

სანგრომე ტარელი ზარინი.

— ზარეს თარი ეკინი! ვამე, ვე-
კო, კეიხევე, ვედიკო!

ზარემ თარი ზარინი ზივი და სანგროს
ინახეხე: ეპობელი! მალე ტეფილბო ე-
არა და სანგრომე დამეყდე.

ზე დიდი ეპობხელი!
— ამხედი რახინეგ.
— ეე! ზარეს ეპობ
სანგრო ზეკინი!—
ეკედიხინინი ზარემ.

— ხეხინი არე სხელი, არე დობი,
ახელი წიყენი უნახეს ირინი... ვერინი
იყრეს.

— ზე ეპობს კი არ ეკეხენი, ე-პობ-
ხელის!—ეკეხობე სანგრო.

— ზივი, ეპობ და ეპობხელი ერთი
არ არის! ას ვერხობეხინი, თი, ამოყენი!
წინ და ვეან დეკეყენს,—უტეკეყენი იყ-
ენი.

— ზამ ზარეს ეყნობი... ეპობხელი
ხომ დიდი სანგრო, ზარე!—ხეწილი ვე-
ახეხობე სანგრო, რომ არ ეკეხილბეხი-
ვო, ზერემ ზარე ტევილბ ზერ იტევი.

ზატამ ხის თოფები რომ დააშინდა, ორივე ერთად დააწყო და სანდროს უთხრა:

— აბა, ბიჭო, რომელი გინდა?— ასე იმიტომ მოიქცა, რომ სანდროს მერე შარი არ მოეღო: ცუდი მომცაო!

სანდრომ ხან ერთი ატრიალა სულში, ხან მეორე. ძალიან მოსწონდა მათი მოკვანტელი ჩანჩახები:

— იცი რა? მოდი, ორივე წეში იუას! ერთით ლომს მოვკლავ, მეორით გურღლეულს!

ზატამ გულისხმად გადაიხარხარა:

— ბიჭო, მერე და მე უთოფოდ წამოვიდე სანადიროდ? მამ მარტო შენ წადი!

— არა, მარტო არ მიხდა!— თოფებს ერთსეულ კიდევ დასყება სანდრომ, ერთი თვითონ დაიტოვა, მეორე კი ზატას გადასცა.

მერე თავისი თოფი მხარზე გადაიკიდა და კსოში გულდაგულ გაიხარ-გამოიხარა.

დაღამდა. ძილის დროც დადგა. სანდრომ ადრე დაიძინა, რომ დილით ადრე ამდგარიყო. უფროსებმაც დაიძინეს.

ბიჭი ჯერ სააბო სისძმრებს შედავდა და ძილში იცინოდა. მერე გამიანდა შეკლი. თავს აკანტურებდა, ზირს ალებდა და თვალებს აბრიალებდა. სანდრო თოფს ეწყოდა, ეწყოდა, მაგრამ ვერ დაეძრა. შეკვლა მოიბრინა და სანდროს თოფი გადაეულანა. ახლა თვითონ სანდრო უნდოდა გადაეულანა; შეკვლს ძალიან დიდი ზირი ჰქონდა. ძალიან დიდი კბილები. ნადირი წამოვიდა, წამოვიდა, დაადო ზირი და...

— ვაიე, დედა!— იუვირა სანდრომ და ლოკინიდან წამოვარდა. თვალებს იფუნჯეტდა, რამდენიმე ხანს გაბრუებული იჯდა. სხევებს კი ტკბილად ეძინათ. ბოლოს ბებბას ჩაუწვა ლოკინში. მარტო დაწოლისა ემინოდა.

ზატას უკვე ჩაცვა და კართან
ანდრია ჰაზამ დაიძახა: სანდროც გა-
ღვიძეთო.

— ჩუმად! ჩუმად! არ გააღვიძოთ, თქვენ
წადით!—ეუბნებოდნენ დედაც და ბებინაც.

ანდრია ჰაზა და ჰატა წავიდნენ.

ბებიამ სანდროს საბანი გაუსწორა, დააც-
ქურდა და დაინახა, რომ ბიჭს თვალები უჭ-
ყეტია, მაგრამ კატრუნულია, ხმას არ იღებს.

— ბიჭო არ გკინავს? ისინი წავი-
დნენ!—უთხრა ბებიამ.

— ვიცი, ბებო, მუ არ შეძინა! უკვლა-
ფერი შესძოდა... ძალიან ბნელოდა. იქ კი
შკლები იქნებოდნენ! ჰირიდან ცეცხლს კად-
მოჭერიდნენ... თოფს გადაულანჯდნენ, —
თქვა სანდრომ და ბებიას მოესწია.

სისმარმა შეაშინა, თორემ ჰაზას და ჰა-
ტას უთუოდ წაჭკვებოდა ეს ჩვენ. გულადი
მონადირე!

გათყნებული არ იყო, რომ ანდრია ჰა-
ზა წამოდგა და ტანისამოსი ჩაიცვა.

წინა დღით ანდრია ჰაზა ბავშვებს დაჰ-
პირდა, ბაღში წავიყვანთო. ბავშვებმა იფიქრეს:
ბაღსაც ვნახავთ და ვინადირებთ კიდეცო.

მოდი, და ჩემად წავიდეთ,
ჩქარა მოვმართოთ ავტოვო,
ეს კობტაპრუწა თოჯინა
თავის ალაგას დავტოვოთ!—
ჭანჭიკამ ლურჯა მიჰგვარა,
როგორც რაინდის წესია:
— ჩვენს გოგონებთან წავიდეთ,
ხმელეთი უკეთესია!—
შიომ თქვა:— უოჩაღ, ჭანჭიკავ,
რომ არ გაბრუნდი უარით,

პატარის შევლა თქვენზეა,
თანაც ობოლი თუ არი.
რაც გსურდეთ, განძი წაიღეთ,—
სთხოვა და თანაც ურჩია:
— კარგი დობილი თუ ნახეთ,
ეს ოქრო-ვერცხლი ფუქია!—
ყველანი ზურგზე შეისხა,
ხმელეთისაკენ მიცურავს.
კაკო კვანწიას აცეკვებს,
ოფლსაც მალიმალ იწურავს.
— „პაპა შიოს ბაიანი—
საცეკვაო ბაქანი!
გასაჭრობი კვანწია
მართლა დიდი ვანძია!“
შემოსძახეს სიმღერა
პაპა შიოს ბანითა...
და ხმელეთზე ხუთოფე
მზიარულად ავიდა.

ნახატები ჯეპალ ლოლუასი

— რა ეგონა მერაბს, ჩვენ გვაჯობებდა? ამ წუთში მათელს მოვიტან და იმან შორიდან გვიყუროს მეც და ჩემს გორგორა საღტესაც!

— ხელსაც ვერ ახლებ! ხომ არ გგონია, მერაბს იმიტომ წავართვი, რომ შენ მოგცე!— ისე რიხიანად მიოხრა ოთარმა, რომ მეორედ თქმა ვეღარ გაბეძევ.

• მას შემდეგ კარგა ხანი გავიდა. მე და მერაბი შევირგდით. საღტე აღარც კი გამხსენებია. ერთ დღეს, როცა სკოლიდან დაებრუნდი, ავივანებ

თავი მოვკარ ძვედ, თავახდელი ხის კასრს. ოთარს კასრის დაშლილი ფიკრები ორი რკინის მადტირე შეეერთებინა, შიგ მიწა ჩაეყარა და თინის ქოთნიდან გადარგო ღიმონის ხე, რომელსაც პიონერთა ოთახში დასადგმელად ზრდიდა.

— ხომ არ გეცნო ჩამე, თუნგიზ, რას ჩაპყურებ?— მომესმა ოთარის ხმა.

კასრს კარგად დავაკვირდი და მივხვედი, რომ ერთი სწორედ ის უანგინი საღტე ჰქონდა შემოჭერილი, რაზედაც მე და მერაბი ვჩხუბობდით.

ფერმაში ძია მიხამ მითხრა: ბიჭო, ხბო არ დამიკარგო, თორემ...

ნიშას საკუთარი თავივით ეუფელი. სამაგიეროდ ნიშასაც შეეუყვარდი. ერთხელ მივედი, ხელი ვადავუსვი ზურგზე. ოჰ, როგორ გაეხარდა, ქილაობა დამიწყო. ხან ერთ გვერდზე ამომკრა თავი, ხან მეორეზე, თან მიფრთხილდებოდა: არაფერი ეტკინოსო.

არ ვიცი, იქნებ არც იყო ასე, მაგრამ მე კი ასე მომიჩვენა.

— არა, მე არაფერი მტკივა... მიხარია, რომ შენ ჩემთან თამაშობ,— ეულებნები სიცილით,— შენ აღბათ, არც ფიქრობ ჩემგან წასვლას ნახირში?!

ნიშამ კუნტროუსით შემოირბინა გარშემო, ისიც ისე გავიგე, რომ შენ როგორ მოგშორდებიო.

ერთ დღეს ნიშა ეზოში მყავდა აშვებული. ვზახე ფერმის ნახირი ვაატარეს. აბა, სწორედ მაშინ იყო სანახავი ჩემი ნიშა. როგორ აიპრიხა კული და გაიქცა. მის იღბლად ქიშკარიც ღია აღმოჩნდა. ისარივით გავარდა შიგ და ჯოგს შეუერთდა. დავედგენე, ფერმაშიც მიეყვები.

— ძია მიხა, ჩემი ნიშა აქეთ გამომეცე!

— მერე რა, დაიქირე და წაიყვანე, გყავდეს ჯერ კიდევ ცოტა ხანს.

ნიშას მივუახლოვდი, მაგრამ სულ არ მომეკარა, ტლინკები აყარა, პირი იბრუნა და გაიქცა, თითქოს ამით მითხრა:

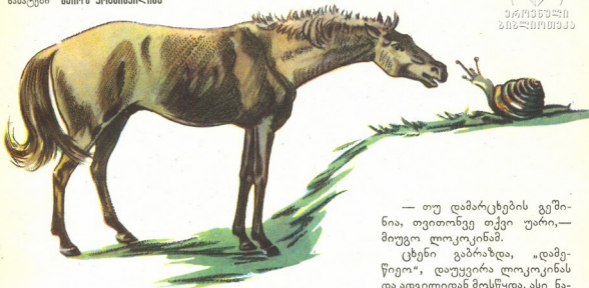
— რად მინდა შენთან მარტოდ-მარტო ყოფნა? ჯობს მეც ნახირში გავვირო!

ნიშა

ლ. კარანგი შიშინამ

ფერმიდან მოვიყვანე და სახელიც მე შევურჩიე. შავი იყო, სულ შავი, შუბლზე პატარა თეთრი ნიშანი ჰქონდა. ამიტომაც დავარქვი ნიშა.

ნიშა ხუთიოდე თვის თუ იქნებოდა, მე კი რვა წელს ვადავებიჯე, მაგრამ სულ ცოტათი ვარ მასზე მაღალი: მალე აღბათ ის გამასწრებს.

ეშმაკი ლოკოკინა

ბირშული ზღაპარი

ერთელ ცხენმა ლოკოკინა დაინახა, რომელიც ნელა მი-
ლოდავდა გზაზე, და ჩაიხეხინა:

— ამას დამიხედეთ, რა ჩქარა დადის! ასი ნაბიჯის გაე-
ლას ალბათ ას წელიწადს მოუხდებდა.

— მე სასერიზოდ გამოვედი, არსად მეჩქარება!—უპასუხა
ლოკოკინამ,—თუ ძალიან ვსურს, მოდი ზვალ ამ ადგილას
და შემეჯიბრე სირბილში. ძალიანაც რომ მოიწადინო, ას ნა-
ბიჯზე მეტით არ ჩამოგრჩები.

ცხენი დათანხმდა და წავიდა. ლოკოკინამ მაშინვე შეე-
რიბა თავისი ათი ათასი მოგვარე და ასე დაარჩია: ერთმანე-
თის მოყოლებით ისე ჩამწყრივდით გზაზე, რომ თქვენს შორის
მანძილი ას-ასი ნაბიჯი იყოს.

გათენებისას ცხენი მივიდა დანიშნულ ადგილას და დაი-
ძახა:

— აბა, სადა ხარ, ტრაბახავ? სანამ გვიანი არ არის, გირჩევე,
უარი თქვა შეგებრებაზე!

— თუ დამარცხების გეში-
ნია, თვითონვე თქვი უარი,—
მიუგო ლოკოკინამ.

ცხენი გაბრაზდა, „დამე-
წიგო“, დაუყვირა ლოკოკინას
და ადგილიდან მოსწყდა. ასი ნა-
ბიჯი რომ გაირბინა, უკან არც
მოუხედავს, ისე მიიძახა ლოკო-
კინას:

— აბა, სადა ხარ, შე ლოდი-
ავ?!

— მოიხედე და დამინახე-
მხოლოდ ასიორღე ნაბიჯით ჩა-
მოგრჩები!—მოესმა ლოკოკინას
ხმა.

ცხენმა მიიხედა და მართლაც
დაინახა ლოკოკინა. გაბრაზე-
ბული ცხენი სწრაფად გაქანდა.
მაგრამ როცა უკან მიიხედავდა,
ასი ნაბიჯის დაშორებით კვლავ
ლოკოკინა ესკუბა და მშვილად
მილოდავდა. ბოლოს ცხენი და-
იღალა და მოქანცული ძირს
დაეცა.

ლოკოკინა მიტოცდა ცხენ-
თან და უთხრა:

— ტყუილად გეგონა, ძმაო,
აქაო და ოთხი ფეხი მაქვს, გე-
ვიმარჯვებო! გამარჯვებას ოთხი
ფეხი კი არა, ქუე და მოხერ-
ხება უნდა.

თარგმნა ვ. ვლენტი

8018

ე

ციყვი

ბივი ჟიჟინაძე

ერთი შეხვით, ბრიყვი ციყვი დროს რა უქმად კარგავს! ნაძვის ხეზე დატუნცულებს, ვიპოვო კაკალს.

იქვე მუდარი ციყვუნია ვერ იკავებს სიცილს:

— მართლაც ბრიყვი ციყვი არის, არაფერი იცის!

გაკვეთილზე მასწავლებელს რომ უსმენდეს კარგად, მაშინ ძებნას ნაძვის ხეზე დაუწყებდა კაკალს?!

ბონიბაი ძაღლი

აპაიი გუაძე

ნახატები ბაიოზ უოსნიგვილინა

ერთ ოჯახში ძაღლი და კატა ცხოვრობდნენ.

ერთხელ დიასახლისს ეზოდან ძაღლის გააფთრებული ყეფა შემოესმა. გაალო კარი და დაინახა, რომ ძაღლი წინა ფეხებით ჰეს მიხტომია და დიასახლისისაკენ იხედება, თითქოს რაღაცას ანიშნებდეს.

თურმე კატას წყალი მოსწყურებია, ამხტარა ჰესზე, სადაც ვედრო იდგა, მაგრამ წყალი შიგ კოტა ყოფილა. კატამ დააპირა, ჰურჰელი თავისკენ მიეწია. უცბად ვედრო ჰესში ჩავარდა და კატაც შიგ ჩაიყოლია. ძაღლმა დაინახა ეს ამბავი და ყეფა იმიტომ ატეხა.

დიასახლისმა ამოსწია ვედრო და კატაც ამოიყვანა.

ერთ ეზოში მოიყვანეს პატარა ლეკვი და თოკით დააბეს, არ დაიკარგოსო. ლეკვი ძლიერ შეაწუხა თოკმა და წყმუტუნი ატეხა. ამ ამბავს უყურებდა ეზოს დიდი ძაღლი. შეეცოდა ლეკვი, მივიდა მასთან, გადაულრღნა თოკი და ლეკვი გაათავისუფლა.

ქოცოა და თოცოა

გიორგი ივანიშვილი
ნახატები ანდრო კანდელაკისა

ქოცას მუცელა თოცა,
ღირდა მისი უთლა.

არ ღიებებს ნატკენს,
შარვალია საჭმელ!

დახვრილი რომ არ ეცვას,
შარვალს უნდა გარეცხვა.
— ჩქარა, თოცა, ხაპონი!
გზა აღარ გვაქვს ხვდა მგონი.

— აქეთ, თოცა ძაღლით,
მოდი ჩემთან ახლო.
ფეხები გაქვს შველის,
უნაგვიო გშვენის!

ბეშოს მოსვლას დაეხწროთ,—
გაგრეცხოთ და გავაშროთ.
თოცზე არის ადგილი —
გაფენაა ადვილი...

შემოახტა ცუგას,
ეზო ღარჩა უკან.

— ტყაპ! — თოცა ძირს წავიდა,
რადი ვარუცხს თავიღანი!

წინ ტალახი დახვდათ.
ძაღლი განზე გახტა,
პატრონს მოხებრა „ტყაპა“,
თოცა გაინახა.

უძის მხატვრობა მკეთენის **კაპან ხანქირაძეს**

რედაქტორი იოსებ ნონეშვილი, სარედაქციო კოლეგია: ი. გრიშაშვილი, კ. გოგიაშვილი, შაყვალა შრეელიშვილი (რედაქტორის მოადგილე), ო. სიხარულიძე, ნ. უნაქოშვილი, შ. ცხადაძე (სამხატვრო რედაქტორი) ბაგოციხის ოცდაათწამობი ფალი უსანი 2 მან.

ტექ. რედაქტორი ი. არდიშვილი რედაქციაში შემოსული მასალები ავტორებს არ დაუბრუნდებათ

„ნაბაღური“ რედაქციის მისამართი: თბილისი, პეტრეწის ქვას, 91; ტელ. 3-37-38. გაზეთი: შუკა, № 458, სტამბის შუკა, № 1170. ტარაფი 25000

ბელმორფილია დასაბეზრად 13/VI 1960 წ. უნდა დახვდეთ კაბი-ფსიქტერ ზევის დარბაზი
Д. Н. Л. — «Воспитатель» детский журнал ЦК ВЛКСМ Грузии в Республиканском совете организации школ пионеров ж.к. В. И. Ломта
№ 10, октябрь 1960 г. Тбилиси, Прош. Палацкова 91.